

Kiadja: A MAGYAR FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj; Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V. Ker., Sziget-utca 5/7. szám, IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria“ r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Törvényünk büntető határozatai. Répássy Miklós. — Magyar édesvízi halhatározó. (Folyt. és vége.) Unger Emil dr. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek — Szerkesztői üzenetek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

==== Mai számunkhoz mellékeljük a XIX. évfolyam címlapját, tárgymutatóját és névjegyzékét. ====

HIVATALOS RÉSZ.

A magyar földművelésügyi miniszter a *Miskolczi vidéki sajtóvízi* halászati társulat üzemtervét 1918. évi 2451. szám alatt kelt elhatározásával jóváhagyta.

Törvényünk büntető határozatai.

Halászati törvényünk IV. fejezete a büntető határozatokat tartalmazza a 62–69. §-okban; e szakaszok közül a két utolsó azonban nem a büntetésekről szól, hanem általánosan intézkedik a halászati kihágásokból befolyó pénzbüntetés hovaforrásáról s kimondja, hogy a halászati kihágásoknál a kihágásokról szóló büntető törvénykönyv általános határozatai érvényesek. A kihágásokban hozandó ítéleteknél tehát tulajdonképpen csak 6 szakasz alkalmazása jöhet szóba; sőt, még ha e szakaszok minden egyes pontját külön veszszük is figyelembe, akkor is a kihágások megítélésénél csak 17 változatra kell kiterjeszkedni. Ez önmagában nem volna valami nagy dolog s a rendőri bírót nem állítja éppen valami nagy feladat elé, mégis azt kell tapasztalnunk, hogy a kihágási eljárások lefolytatása s az elsőfokú ítéletek többé-kevésbé hiányosak s a legkritikább esetben kifogástalanok.

Ennek a jelenségnek legfőbb okát annak a rendszernek tulajdoníthatjuk, a melylyel a törvény a büntető határozatokat egybe foglalja s a mely a *büntetések nagysága szerint* igazodik. Általános jogi szempontból talán meg lehet indokolni a dolgot, de egy olyan különleges tevékenységi körben, mint a halászat, a jogi szempontokat annyi gyakorlati vonatkozású szakszerű dolog kíséri, hogy azok háttérbe szorítása mindenesetre megboszulja magát. Ez a háttérbe szorítás okozza, véleményünk szerint, azt, hogy még gyakorlati halász előtt is, a kinek pedig érteni kell a dologhoz, valóságos kaosz az a 6 szakasz, a büntető bírót pedig, a ki bizonyára kevésbé gyakorlati ember s halászzal eset-

leg egyáltalán nem foglalkozik, a legnehezebb mnemotechnikai feladat elé állítja. Ha csak a legegyszerűbb esetet vesszük is, pl. a halászejgy esetét, mit látunk? A halászejgyre vonatkozó büntetendő cselekmények a 64. § e) pontjában, a 65. § e) és f) pontjaiban és a 66. §-ban foglaltatnak, ezen kívül még a 67. § is ide tartozik. Mindez oly bonyodalmas, hogy nem csoda, ha pl. éppen a halászejgy körüli kihágások büntetésére nézve, még a harmadfokú döntések is zavarba jöttek s csak a legutóbbi időben, tehát a törvény életbe lépte után közel 30 év után, tisztázódott a helyzet (I. „Halászat“ 1918. év 2. szám).

Rendkívül nehéz a helyzete a büntető bírónak e büntető szakaszokkal szemben már azért is, mert a halászati kihágások *hivatalból üldözendők*, neki tehát minden egyes tudomására juttatott esetben a tényállás teljes kiderítése a kötelessége; ez irányban pedig a büntetések nagysága igazán nem nyújthat neki semmiféle útmutatást, mert a tényállás szerint igazodik a büntetés, nem pedig megfordítva.

Mindezek következtében nagyon is czélszerűnek vélnők, ha a büntető határozatokra vonatkozó szakaszokba, sőt még a törvény ama rendelkezéseibe is, a melyekre e szakaszok vonatkoznak, más, természetesebb rendszer hozatnék be, a mely különösen a büntető rendőrbíró feladatát könnyítené meg.

Elemezzük csak kissé a kérdést. A törvény az ország halászatának fenntartására és védelmére készült. A halászat körébe vágó azok a cselekmények, a melyeket *kihágásoknak* minősít, több csoportba sorolhatók. A leggyakoribbak mindenesetre azok, a melyek magával a *halászsással közvetlenül* állanak kapcsolatban, mert egészen természetes, hogy a hal birtokbavételének szándéka ösztönzi elsősorban törvényellenes cselekedetre az embereket.

A törvénynek a halászsással kapcsolatos idevágó rendelkezései, a melyekről a büntető határozatokban szó van, osztályozhatók a szerint, a mint egész általános vonat-

kozásúak, avagy bizonyos különös és pedig a halászással magával szakszerű kapcsolatban álló rendelkezések.

Az elsők közé tartozik mindaz, a mi a halászejegyre vonatkozik. A ki halászni akar, halászejegyet váltani s azt halászásközben magánál hordani köteles (8. §). Ez alól semmiféle kivételnek senkire nézve sincs helye. A büntető határozatoknak négy szakasza vonatkozik a halászejegyre. A legenyhébb esetről a 66. §-ban van szó, a melynek helyes értelmezése szerint, az, a kinek van ugyan halászejegye, de azt a halászathoz nem vitte magával, vagy a nála lévő halászejegyet az arra jogosított felszólítónak nem mutatja elő, kihágást követ el és 10 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A 65. § e) és f) pontja a másnak nevére szóló vagy lejárt halászejegyről, illetőleg a halászejegyek használat végett másnak való átadásáról szól s a legnagyobb büntetést 50 K-ban szabja meg; ezt aztán a hamisított halászejegy esetére a 64. § e) pontja 100 K-ig emeli.

Idevág a törvény 10. §-a s azzal kapcsolatban a 65. § d) pontja is. A ki, a mennyiben halászejegyet bármely okból elő nem mutatja, a 9. §-ban említettek felszólítására a halászzal azonnal fel nem hagy, avagy nevét, lakását meg nem mondja, vagy hamis adatokat mond be, vagy a felszólítót a legközelebbi előljáróság-hoz követni nem akarja, 50 koronáig büntethető.

Végül a halászejegy megvonásáról, illetőleg kiállításának megtagadásáról a 67. § rendelkezik.

A halászással kapcsolatos törvényes intézkedések másik osztályába már most elsősorban azok a rendelkezések sorolandók, a melyek a halak s rákok természetes tenyészetének legmagátólértetődőbb védelmét célozzák; nevezetesen: az ivás s az ivadék fejlődésének védelmét. Idetartozik a 18. § a tilalmi időkről, a 20. § a legkisebb méretekről, ezzel kapcsolatban a 23. § b) pontja a fogóeszközök szembőségéről, a 21. § a rák fogásáról, aztán a 26. § második bekezdése a kéméleti területeken való halászásról.

A büntető határozatok eme rendelkezések ellen vétőkre a 63. § a) és b) pontja szerint 200 koronáig terjedhető pénzbüntetést szabnak.

Idesorolandó még a 22. § is, a mely a 18., 20. és 21. § ellenére is megengedi a halak vagy rákoknak tilalmi időben, illetőleg méreten alóli kifogását mesterseges tenyésztés avagy más vizekbe való áthelyezés végett a hatóság írásbeli engedélye alapján. Ha valaki ilyen írásbeli engedély nélkül teszi azt a 64. § a) pontja alapján 100 koronáig büntethető.

Másodsorban sorakoznak a halászással kapcsolatosan azok az intézkedések, a melyekkel a törvény a víz esetleges kiszárolását előidéző tömeges halfogásnak akarja elejét venni. Ezek: a 2. § második bekezdése, a mely az árvizek kiöntéseiben rekedő hal visszatérésének megakadályozását tiltja s a 23. § c) (a vízfolyás medrének felénél nagyobb elzárása), d) (állandó halfogókészülékek egymástól legalább 50 méterre legyenek), f) (éjjeli halászat), g) (víziépítmények közelében 30 m.-nyire csak horoggal megengedett halászat) és h) (dugázás) pontjai.

Mindezen tilalmak megszegői ugyancsak a 63. § a) és b) pontja szerint 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Harmadsorban végül a törvénynek az az intézkedése említendő, a mely a halászásnak a halakat tömegesen pusztító módját tiltja; ez a 23. § e) pontja, a kábító-, mérgező- és robbanószerek használatáról. A kik ez ellen vétének, a büntető határozatok 62. § a) pontja szerint a legsúlyosabban, 400 koronáig büntethetők.

A halászás tényével, magával hozza aztán kapcsolatba

a törvény a halászat gyakorlására való jogosultságot is s egyáltalán bünteti azt, a ki a halászára jogosított engedélye nélkül halászik, 64. § b) pontja (nyereségvágyból) és a 63. § a) pontja (nem nyereségvágyból) szerint 100, illetőleg 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 400 koronáig emelhetően szabja meg ezt a büntetést a 62. § b) pontjában, ha a jogosulatlan ezzel (23. § f), tilalmi időben (18. §), kijelölt kéméleti helyen (17. §) vagy tiltott eszközzel (23. b) űzi, vagy pedig ha egyáltalán a halászatot álneven, a tettenérőt fenyegetve stb. halászik.

Van ezenkívül törvényünknek a jogosultsággal és modern értelemben a halászás tényével is kapcsolatos különálló intézkedése, a 23. § a) pontja, a mely a „halikraszedés“-t tiltja a „halászára jogosult engedélye nélkül“, de erre a rendelkezésre nézve, anélkül, hogy ez alkalommal annak szakszerű taglalásába belemennénk, elég annyit megjegyeznünk, hogy a büntető határozatok rávonatkozó 63. § b) pontja a törvény életbelépte, tehát körülbelül 30 év óta aligha került alkalmazásba, éppen mert ilyenféle kihágás aligha esett meg.

A törvénynek a halászás tényével közvetlen összefüggésben nem álló egyéb intézkedései két csoportba oszthatók, aszerint, a mint bizonyos vonatkozásban vannak a halászással kapcsolatos intézkedésekkel, avagy egészen különállóak.

Az első csoportba a 27. és 28. § rendelkezései tartoznak, a melyek a méreten alóli halak s rákok árusítását és szállítását tiltják és a tilalmi idő előtt fogott halaknak és rákoknak a tilalmi időben való szállítását s árusítását, avagy a zárt vizekből származó mértéken aluli halak szállítását s árusítását is csak igazoló községi bizonyítvány mellett engedik meg.

Az első eset ellen vétőket a 63. § a) pontja szerint 200 koronáig terjedhetőleg, a többire vonatkozó kihágásokat pedig a 63. § b) pontja szerint 50 koronáig terjedhetőleg kell büntetni.

A második csoportra végül a törvény 11. §-ában (vízterületek határjelzői), 17. §-ban (kéméleti területek határjelzői) foglaltak tartoznak, a melyekre a büntető határozatok 64. § d) és 65. § c) pontjai vonatkoznak 100, illetőleg 50 koronáig terjedhető büntetést szabván azok ellen, a kik a határjelzőket károsítási szándékból elmozdítják, avagy megrongálják, bemocskolják.

Idesorolható még a 64. § c) pontjában említett kihágás is, a mely a haszonbérbe adott területen a haszonbérlőnek a tulajdonos által való megtámadását, vagy a halászatban, rákászatban való megakadályozását oly kihágásnak minősíti, a mely 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Hogy vajjon indokolt-e az ilyen cselekménynek egyáltalán kihágássá való nyilvánítása, a mikor a haszonbérlo jogainak a halászat gyakorlása tekintetében biztosítékul elsősorban a haszonbér szerződésnek kell szolgálnia, az aztán más kérdés.

A vázolt csoportosítás alapján egyáltalán nem lenne nehéz bármilyen kihágás megfelelő elbírálása sem.

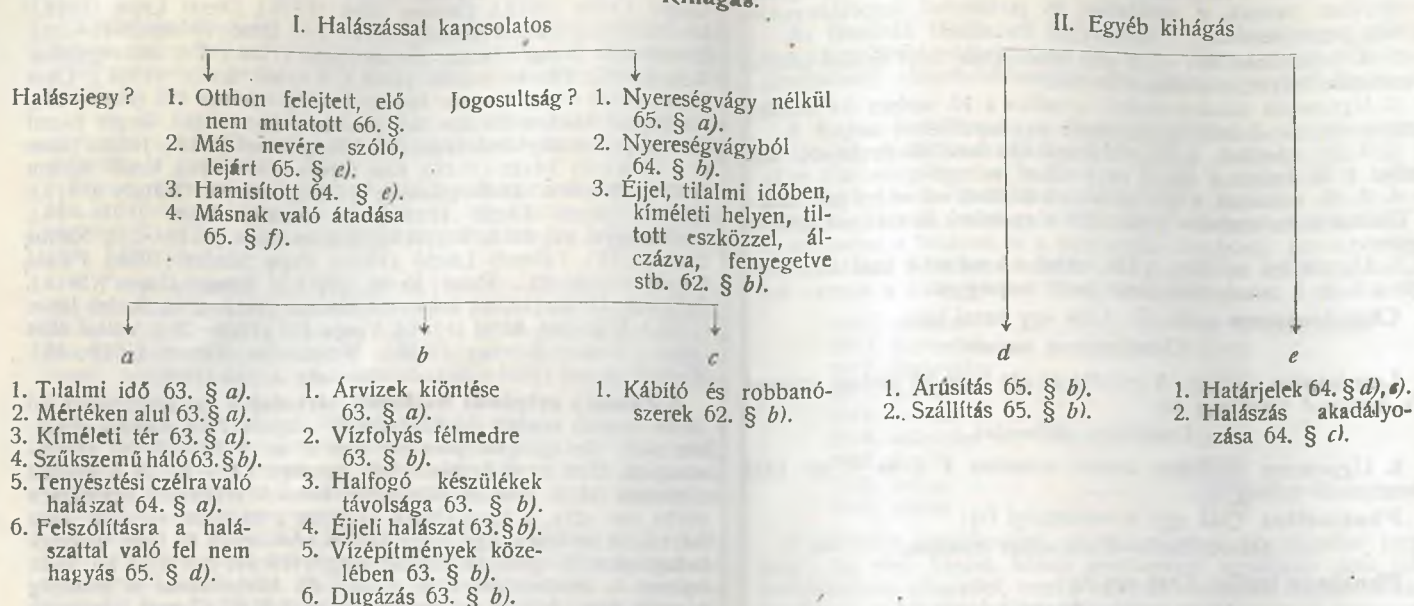
Legelsősorban eszerint az állapítandó meg: halászásról (hal-, rákfogás) magáról van-e szó, avagy másféle cselekményről? Ez utóbbi esetben tovább az tisztázandó: halszállítás, halárúsítás-e az, avagy határjelzők rongálása, elmozdítása, illetőleg a halászat akadályozása?

Ha halászásról magáról van szó, akkor elsősorban a halászejegy dolga tisztázandó, aztán a jogosultság kérdése.

Ezekután kerül a sor magára a cselekményre, annak háromféle kategóriája szerint, a mint azt az előzőekben jellemeztük.

Sematikusán a dolgot a következőképp tüntethetjük fel:

Kihágás.

Azt hisszük, hogy ha a büntető bírák ehhez a sémához alkalmazkodnak, akkor a kihágási esetek az eddiginél kevesebb dolgot adnak majd a felsőbb fórumoknak. Ez pedig mindenestre nagyban elősegíti a jogrend megszilárdulását.

Répassy Miklós.

Magyar édesvízi halhatározó.

Írta: Unger Emil dr.

(Folytatás és vége.)

II. Halaink csoportosítása nagyság szerint.

1. *Apró halak* (hosszúságuk 6–15 cm., súlyuk csak néhány dekagramm). Planer-ingola, Fenékjáró küllő, Felpillantó küllő, Szivárványos ökle, Szélhajtó kűsz, Sujtásos kűsz, Álláskűsz (15–25 centiméter), Kurta baing, Fűrge cselle, Horvát cselle, Agasziz csabak (15–24 cm.), Sokpénzü csabak, Lápi pócz, Kövicsik, Vágócsik, Német buczó (15–18 cm.) Tarka géb, Kessler géb (15–22 centiméter), Gobius trautwetteri, Gobius cephalarges, Gobius fluviatilis, Amerikai naphal, Clupea cultriventrís, Clupea delicatula, Dunai kis hering (15–20 cm.).

2. *Kis halak* (hosszúságuk rendszeren 15 cm.-en felül van, de a 30 cm.-t nem igen szokta meghaladni, súlyuk pedig rendszeren legfeljebb az 1 kg.-ot szokta elérni.)*

Folyami ingola, Pénzes pér, Sebes pisztráng, Pataki szaibling, Szivárványos pisztráng, Dunai nagy hering (35 centim.), Széles kárász, Nyálkás czipó, Petényi márna, Évakeszeg, Lapos keszeg, Bagolykeszeg, Ezüstös baln, Sugár kardos, Állás kűsz, Nyúl-domolykó, Pirosszemű kele, Veresszárnyú konzér, Leánykonzér, Réti csik, Csapó sügér, Vágó durbincs, Selymes durbincs, Magyar buczó, Botos köllönte (20 cm.), Czifra köllönte (20 cm.), Amerikai törpe harcsa.**)

3. *Középnagy halak* (hosszúságuk gyakran 30 cm.-en felül van, egyes fajok méter hosszúra, sőt ezen felül is és több kilogramm súlyúra nőhetnek.) Kecsege tok, Síkos angolna, Lazacpisztráng, Dunai galócza, Tőponta, Rózsás márna, Fejes domolykó (20–60 cm.), Dévérkeszeg, Ragadozó őn, Onos jász, Közönséges csuka, Fogas süllő, Kőszüllő (keleten nagyobbra nő, mint nálunk), Tarka meny, Amerikai pisztrángsügér.**)

4. *Nagy- és óriáshalak.* (Hosszúságuk gyakran másfél méter, sőt egyesek több méter hosszúra nőnek és néhány métermázsányi súlyt nyomhatnak.) Vízatok (kivételesen 9 m.), Vágótok (4 m.), Szintok (1.5 m.), Sőregtok (1.5 m.), Közönséges tok (2–6 m.), Lesőharcsa (4 m.).

*) Kivételek természetesen előfordulnak! Egyesek egykilogramm súlyt sem érnek el, más fajok néhány kilogramm súlyúra is megnőhetnek *kivételesen*.

**) Az amerikai eredetű halak hazájukban nagyobbra nőnek, mint nálunk.

III. Kérdőív önkéntes munkatársaink részére.

Önkéntes munkatársaink, ha valamilyen hazai víz halfaunájának gyűjtésére és meghatározására vállalkoznak, a következő kérdőívet töltsék ki minden egyes általuk meghatározott halfaj esetében: 1. A hal népies elnevezése? 2. Nevezik-e még más néven is magyarul, esetleg más nemzet nyelvén, ha igen, melyek e nevek? 3. A fogás pontos helye és ideje? 4. A halászság neve és lakhelye? 5. Gyakori-e abban a vízben s azon a helyen, a hol kifogták? 6. Mekkora és hozzávetőleg mily súlyú *legnagyobb* példányt ismernek e halfajból a halászok, szerintök hol és mikor fogták ezt az ismert legnagyobb példányt? 7. A *legtöbbször* fogott példányok mekkorák és átlag mily súlyúak? 8. Hol és mikor ívik ez a halfaj? 9. Miből táplálkozik a halászok hite szerint? 10. Fenéken, felszínen, inkább partok közelében vagy azoktól távol tartózkodik-e? 11. Mit tudnak még esetleg életmódjáról? 12. Milyen az elterjedése abban a vízben? (*mindenütt* fogható-e vagy csak a víz bizonyos helyein, szakaszán, *mindig* vagy inkább csak *bizonyos évszakban* kerül tömegesebben hálóba vagy horogra). Esetleges megjegyzések: Pl. eszik-e ezt a halfajt, használják-e esetleg más valami célra (pl. horogra csalínak), húsát jónak vagy silánynak tartják-e, nem tartják-e húsit vagy más részeit mérgesnek? stb. efféle. Kelt 19... évi hó ...-n. A gyűjtő aláírása.

A meghatározás eredménye (a hal tudományos, latin neve): A meghatározott halpéldányok alábbi módszer szerint konzerválva a következő címre küldendők postacsomagban: Az Országos Halászati Egyesület Halrajzi Bizottsága, Budapest, V., Szigetutca 5. A csomagba tett kísérő levélben pontosan kérjük feltüntetni a gyűjtő nevét és lakását.

Útmutatás a gyűjtésre: A gyűjtött halak egyenként vízzel tisztesen felhígított formalinba (egy rész formalinhoz tíz rész víz öntendő és jól összekeverendő!) teendő, *lehetőleg még elevenen*. Kimulásuk után úszóik kifeszítendő, esetleg gombostűk alkalmazásával. Farkukra kötendő egy kis papírlap is, melyre közönséges (nem tinta!) czeruzával a hal népies neve, a fogás helye és ideje szintén feljegyzendő. Ennek megtörténtével a halat visszahelyezzük a formalinos vízbe. A halakat tartalmazó edény állandóan légmentesen lezárva tartandó. Megtelése után, vagy ha több hal gyűjtése már felesleges, vagy nem lehetséges, az edénybe gondosan annyi összegyűrt újságpapírost teszünk a halak közé és azok fölé is, hogy azok helyükből ki ne mozdulhassanak és szállításközben rázóadás következtében meg ne sérüljenek.

A gyűjtés eredménye a gyűjtés befejezése után, de legkésőbb az első halpéldány konzerválása napjától számított három hét múlva rendeltetési helyére küldendő, vagy az adott cím levélben értesítendő.

Nyomatott kérdőíveket és kimerítő útmutatást kívánatra bárki nek szívesen küld az Országos Halászati Egyesület (Budapest, V., Sziget-u. 5.). A gyűjtés megkezdése előtt kérjük e szándék bejelentését!

Pótlások és javítandók.

A lapunkba 1. évi márczius hó 1-től (5. sz.) folytatólagosan közölt s most befejezett „Magyar édesvízi halhatározó” szövegében helyenként néhány pótlás és javítás szükséges, melyeket az alábbiakban különösen azért közlünk, hogy mindazok az olvasóink, a kik

a Halászat idejévfolyamának és ebben a halhatározó szövegének birtokában vannak, e pótlásokat és javításokat lappeldányaikba utólag jegyezhessek.

1. A 9. számban, 67. oldal első hasábjában, felül az első sorban szemlemez helyett *szarulemez* irandó.

2. Ugyanezen oldalon alulról számítva a 10. sorban Az ormány *tompa* stb. elé 2. irandó.

3. A 12. számban, a 97. oldal második hasábjában felülről számítva a 20. sorban a kis *c)* nagy *C)*-re javítandó.

4. A 13. számban, a 103. oldalon a táblázat címe így javítandó: „Táblázat a *bajusztalan* pontyfélék alneimeinek és fajainak fölkérésére.”

5. Ugyanezen számban a 104. oldalon a második hasábjában felülről a 2. és 3. sorok közé beszúrاندó szöveg ez:

Chondrostoma (paducz): Csak egy hazai faj:

Chondrostoma nasus.

Leucaspius (baing). A garatfogak *egy vagy két sorban, számuk is ingadozó.* Csak egy faj:

Leucaspius delineatus.

6. Ugyanezen hasábjában alulról számítva a 8. és 9. sor közé beszúrاندó szöveg ez:

Phoxinellus. Csak egy horvátországi faj:

Horvát cselle—Phoxinellus croaticus.

Phoxinus (cselle). Csak egy faj:

Fürge cselle—Phoxinus laevis.

7. A 15. számban, a 121. oldal első hasábjában felülről számítva a 25. sorban *schaezter* helyett *schraetzer* irandó.

8. Ugyanezen hasábjában alulról számítva a 35. és 36. sorok közé beszúrاندó szöveg ez:

külső ismertető jegyek: A test egészen pikkelytelen, csupasz; a fej felülről lefelé lapított, tüskékkel fegyverzett, a mellúszók feltűnő nagyok, a farkúszó domború szélű.

9. Ugyanezen oldalon a második hasábjában a szöveg végétől (kettős vonal jelzi) felfelé számítva a 4. sorban *Piros színű Piroszemű*-re javítandó.

Végül megjegyezzük, hogy a halhatározó rövidesen könyvalakban is meg fog jelenni az Országos Halászati Egyesület kiadásában s ebben a formájában természetesen sokkal könnyebben lesz kezelhető s szövege az itt felsorolt pótlásokkal és javításokkal kiegészítve kerül sajtó alá. (Vége.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Országos Halászati Egyesület.

Meghívó.

Az Országos Halászati Egyesület 1918. évi december hó 17-én (kedden) d. e. 11 órakor az Országos Halászati Felügyelőség hivatalos helyiségében (V., Sziget-u. 5. sz., IV. e. lift) tartandó

választmányi ülésére

az alapszabályok 10. §-a alapján t. Címet tisztelettel meghívom. Budapest, 1918. évi december hó 7.

Báró Inkey Pál s. k.,
alelnök.

T á r g y: Folyó ügyek.

A halászcsmák, sajnos, nagyon lassan készülnek; ajánlatos azért, hogy az érdekeltek az átvétel tekintetében előzőleg kérdést intézzenek levélileg Zimmer Ferencz választmányi tag úrhoz (IX., Központi vásárcsarnok), nehogy esetleg hiába fáradjanak fel.

Az Országos Halászati Egyesület t. tagjait kérjük, hogy tagdíjait ne a szerkesztőségbe küldjék, mert akkor az esetleg előfizetésként számoltatik el, a mi zavarra ad okot, hanem a következő címre: Kuttner Kálmán egyesületi pénztáros, Budapest, V., Sziget-utca 5.

A tagsági díj egy évre 6 K. Alapító díj legalább 100 K.

a) Alapítótagnak befizette 1918. július 1. óta: Berrek Viktor (100 K), Borz János (100 K), Borz Kálmán (100 K), Csiganek János (100 K), gróf Erdődy Sándor (101 K), Finster Ferencz (100 K), Halkivíteli társaság, Apatin (100 K), Hirschfeld Ármin (100 K), gróf Jankovich Bésán Endre (100 K), Kiss Imre (100 K), Metz Ferencz (106 K), Raczko Mihály (100 K), Simon Pál (100 K), Szilágyi Endre (100 K).

b) Rendes tagsági díjat fizetnek: Bacsák Béla (1918—20.), Baljer Imre (1918.), Battin Vendel (1918.), Bauer József (1918.), Borbély

Pál (1918.), Borsos György (1918—20.), Bradek István (1918.), Csapó Odön (1918.), Dékány Elek (1919.), Dietzl Lajos (1918.), Doroszlói első halastó társaság (1917—19.), Drach Mózes (1918—20.), Eisenbacher József (1918.), Elekes József (1918.), Érd-dunaegyházai h. t. (1918.), Fábian István (1918.), Fischer Izidor (1918.), Gere József (1918—20.), Gulyás István (1922.), Heincz Pál (1916—18.), Herberger Márton (1918—20.), Jámbor Péter (1918.), Jerger József (1918.), Jeszenszky András (1918.), Jilling József (1918.), Juhász János (1918.), Király István (1918.), Kiss Gyula (1918—19.), Knoll Márton (1918.), Kopácsi közbirtokosság (1918.), Kovács Károly (1918.), Körvély János László (1918.), dr. Kunffy Lajos (1918—19.), Liptómezei vágvíz h. t. (1918.), Mojzes János (1918—20.), Neliba Emil (1918.), Pálmaly László (1918.), Papp Sándor (1918.), Pataki László (1918—20.), Renz József (1918.), Répási Lajos (1918.), Schlosser Gyula (1918.), Schwarcz Márton (1918—20.), Szabó János (1918.), Uszleber Antal (1918.), Varga Pál (1918—20.), Válfai Illés (1918.), Vincze Ferencz (1918.), Weinberger Vilmos (1912—18.), Weirich József (1918—20.), Zsarnovitzky Árpád (1918.).

A Záhony czigándi halászati társulat f. évi szeptember hó 26-án tartotta rendes évi közgyűlését Csapon Tóth Sándor elnöklete alatt. Az igazgató jelentése szerint az 1913—17. évi zárszámadások 2118 K 48 f. bevétellel szemben 1445 K 25 f. kiadást tüntetnek fel. A társulat kötelekébe tartozó vízterület egységesen bérbé van adva, a haszonbérék azonban a háborús években nem folytak be rendesen, úgy, hogy 4270 K bérhátralék áll fenn, melynek behajtásával az igazgató bizatott meg, 1919. évi márczius hó 31-én lejárnak a bérszerződések, az újból való bérbeadással az elnökség bizatott meg. A jövő évi költségeket 6647 K 60 fillérrel irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékát kat. holdanként 10 fillérben állapították meg. A tisztújítás során elnökké Szalánczy Bertalant, alelnökké Thuránszky Tihamért, igazgatóvá pedig Halász Ferenczet választották meg; ezenkívül választottak egy 6 tagból álló választmányt.

A Borsod-tiszai halászati társulat f. évi október hó 22-én tartotta Tiszakesziben rendes évi közgyűlését Deák Gyula elnöklete alatt. Az igazgatói jelentés szerint a halak természetes szaporodása a kedvezőtlen árvízviszonyok miatt gyenge volt. Orvhalászat címűen 3 feljelentés történt, mely esetekben az eljárás folyamatban van. A társulat kötelekébe tartozó vízterület évi bérét 3111 K-t a bérlők befizették. A lefolyt évi számadások szerint 932 K bevétellel szemben, 63548 K kiadás merült fel. A jövő évi költségeket 139452 K-val irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékát kat. holdanként 40 fillérben állapították meg. A társulat kötelekébe tartozó vízterület bérléte 1918. évi december hó 31-én lejárnak, a közgyűlés megbízta az elnökséget az újabb 6 évre történő bérbeadásra vonatkozó nyilvános árverés kiírásával és megtartásával.

A Haltenyészti r.-t. közgyűlése székhelyének Budapestről Zagrebbe való áthelyezését elhatározta. E tekintetben döntő volt a változott viszonyok között az a körülmény, hogy a társaság tulajdonában lévő ingatlanok kizárólag Horvátországban fekszenek. Az igazgatóság azonban keresni fogja a módot arra, hogy a magyarországi telepek tekintetében Magyarországon is méltán megkiváncsoltatott kívánalmaknak eleget tegyen.

VEGYESEK.

Halálozások. A halászat két fiatal munkását ragadta el ismét a gyilkos járvány.

Tragikus körülmények között hunyt el, a mint értesülünk, a nasici tógazdaság segédintézője: Pohl Antal, a kit a spanyol kór kínozta, mikor az ottani zavargások kitörték s lázbetegen volt kénytelen a fosztogató tömeg elől menekülni; néhány napra rá az eszéki kórházban halt meg.

Egészen fiatalon, 22 éves korában, esett a járvány áldozatául az izszakaszentgyörgyi uradalom tógazdasági kezelőtisztje: Baly Jenő is f. évi november hó 23-án.

Mély részvétünk száll e korán megnyitott sírok fölé!

Fosztogatások a tógazdaságokban. A forradalmat követő zavarokban a legrosszabbul járt tógazdaságok egyike a felsősegesdi (Somogym.) volt, a hol a rakoncátlan tömeg minden tó vizét leeresztette s a halakat mind széthordta, de széthordta még a halászati szerelvényeket is: hálókat, edényeket, csizmákat.

Bárdibükkön, szintén Somogy megye, legutóbb valóságos fegyveres bandák törtek rá a tógazdaságra s mintegy 30 métermázsa halat raboltak el.

Tatán is bebocsátották az egyik raktártó vizét és körülbelül 20 métermázsa halat vittek el.

A Balatonon igen kis erővel folyik a halászat; 15—20 háló helyett csak 4 hálóval dolgoznak. Az orosz foglyok hazamentek; a mi embereink pedig, a kik hazajöttek, nem akarnak munkába állani. Ez általános panasz mindenfelé.

A mi kis fogások kerülnek, annak egy része ládakba, jég közé csomagolva felkerül Budapestre. A szállításnak ez a módja eddig még eléggé megbízható volt.

Legnagyobb baj azonban a hálóhiány és csizmahány, a melyeken az illetékes központok, úgylátszik, egyáltalán nem képesek segíteni. Ez a baj a halászat teljes szünetelésére fog a legrövidebb időn belül vezetni.

A Fertő-kérdés. A „Vízügyi és Hajózási Közlöny” folyó évi 11. számában hosszabb közlemény van a Fertőről. A Fertő halászat szempontjából mindig érdekes vize volt az országnak és ebből a szempontból érdekes marad, akármiképp oldódják is meg a Fertő rendezésének szinte már évtizedek óta vajudó kérdése. Az úgy jelenlegi állásáról a fentemlített közlemény tájékoztat.

A közvetlenül érdekelt Rábaszabályozó társulat annakidején a Fertő lecsapolását tervezte. A tervet azonban 1901-ben leszavazták, azonban a szükséges 7 millió kölcsönre már nem lehetett az abszolút többséget megnyerni.

A kérdést az 1904. XXXIX. törvénycikkkel oldották meg, a mely törvény a Rábaszabályozó társulat feladatává csak a Hanság csatorna meghosszabbítását tette, de nem a Fertő lecsapolását. A csatorna elkészült és a Fertő vízszíneinek bizonyos fokú süllyedését idézte elő, minden további eredmény nélkül.

Nemrég egy porosz órnagy állott elő a Fertőre vonatkozó vízrendezési tervekkel. Új a tervezetben nem igen volt, a mit mégis olybá lehetett venni, az nem volt használható.

A Rábaszabályozó társulat választmánya azonban tovább foglalkozott e nagyfontosságú kérdéssel, sőt bizottságilag is beutazták a Fertő területét. E beutazáson ismét szóvá tették a rendezés érdekében készített terveket s azt találták a legmegfelelőbbnek, a mely szerint a Vulka árvízének raktározására a Fertő keleti részén két birtokosnak a területéből egy 8—10 ezer holdnyi magasabb vízszíni tartány készülne, a melyet egyrészt halastóul lehetne kihasználni másrészt ebből a magasabb vízszíni tartányból a Fertőnek szárazzá teendő többi területét öntözni is lehetne, ha ennek szüksége bekövetkeznék. A bizottság a Fertő keleti és délkeleti részein szárazzá vált területeket is megszemlélte és a kikötött Fertő-csatorna balparti töltésén 4 kilométer mélyen bement a Fertőnek azelőtt vízzel borított területére.

A legnagyobb érdekelt, herceg Eszterházy Miklós szintén akciót szándékozik indítani a Fertő rendezése céljából s a választmány ez akció eredménye előtt nem kívánt a kérdéssel érdemlegesen foglalkozni, a herceg megbízottjának indítványára azonban elrendelte, hogy az igazgató összegezze a társulatnak a Fertőkérdés megoldásával kapcsolatban eddig fölmerült összes kiadásait és azt is kiszámítaná, hogy ha a Fertő-kérdés a társulat keretén kívül kerülne megoldásra, — a társulat által már mentesített területek ártérjárulékaiknak az elvesztése, a síkvizek kibocsátása s a levezető víziutak fenntartása címén mekkora összegű kártérítésre tarthatna igényt a társulat.

Közben Győrött Fertőérdekelttség cím alatt az érdekeltek megszervezkedtek s az érdekelttség előkészítőbizottsága határozatot is hozott, mely szerint ki akar lépni a Rábaszabályozó társulat kötelékéből. Ez a határozat különös nyomatékot adott a választmány által elrendelt számításoknak, a melyeket az igazgató a szeptember 26-ikán tartott választmányi ülésén mutatott be. E számítások szerint a Rábaszabályozó társulatnak a Fertő érdekelttség 3,220.927 koronát tartoznék fizetni. Ezt a tőkét helyettesíthetné 50 éven át fizetendő évi 181.605 K 53 fillér annuitás. A nyugta- és szelvénybélyegekkel együtt 185.000 koronára tehető összeg a Fertő-érdekelttség 58.223 kat. holdnyi területét évenként és kat. holdanként átlag 3 korona 18 fillérrel terhelné 50 éven át a Rábaszabályozó társulathoz való teljes kiválás ellenértékéül.

Az új érdekelttség terveinél is bizonyára elsőrangú szerephez fog jutni a halászat, mint oly hasznosítási mód, a melylyel az adott viszonyok között igen jelentős eredmények érhetők majd el.

Halhiány a bécsi piacon. A bécsi halkereskedők, miután a szomszéd államok felé mindenütt szigorú határzár lépett életbe, már hetek óta nem kapnak halat s nagyon félnek, hogy a karácsonyi halvásár is igen szegényes lesz, a mi nemcsak az ottani élelmezési viszonyokra káros, hanem a kereskedőkre is rendkívül sújtó, mert ez jelenti részükre a legnagyobb keresetet.

A helyzetet felismerve, a bécsi halkereskedők társulata beadvánnyal fordult a prágai nemzeti tanácshoz, hogy a bécsbe való szállítást engedje meg.

Az, persze, hogy e beadványnak lesz-e eredménye, még nagy kérdés.

Az Osztrák Halászati Egyesület f. évi november 22-én tartott közgyűlésén eddigi címét (K. u. k. Österreichische Fischereigesellschaft) „Deutschösterreichische Fischereigesellschaft“-ra változtatta.

A Rajna halállománya Badenben. Érdekes adatokat közöl dr. Auerbach M. tanár (Allgem. Fischerei Zeitung 1918. Nr. 21. „Die Fischereipflüge in Baden“) a Rajna halászatáról. A háború alatt Karlsruhe kerületét hallal legfőképp a Rajnának Russheimtől Illingenig terjedő, mintegy 40 kilométer hosszú szakasza látta el. E szakaszon a halászat és a halosztás megfelelő szervezetséggel 1917. október 8-tól kezdve indult meg; ettől az időtől pontos adatok vannak a halfogásokról Ezek hónapok szerint a következők:

1917. október	18:50 métermázsza
1917. november	31:80 "
1917. december	12:50 "
1918. január	7:08 "
1918. február	37:73 "
1918. márczius	50:77 "
1918. április	43:99 "
1918. május	77:99 "
1918. június	31:22 "

A számokra vonatkozólag dr. Auerbach a következőket jegyzi meg: Az első három hónap eredményét egyáltalán nem lehet mértékadónak elfogadni, mert a háborús viszonyok között általában rendkívüli nehézségekkel küzdő halászat egy egészen új szervezetének kezdő munkája nem lehet tökéletes. De a fenti számok mégis határozottan mutatják annak az összefüggésnek törvényszerűségét, a mi a fogások eredménye és a vízállás, meg az időjárás között van.

A Rajnán az ottani vidéken a nagyban való halászat húzóhálóval és varsákkal dolgozik és pedig csaknem kizárólag a holtágakban. Az eredményre éppen ezért elsősorban a vízállás döntő. Ha ez utóbbi kedvezőtlen, a halak a folyam medrébe, a sarkantyúk mögé húzódnak, a hol hálóval nem lehet hozzájuk férni. Kedvező vízállásnál ellenkezőleg a holtágakba vonulnak a halak, a hol aztán, kivált ívás idején, tömegesen ejthetők zsákmányul. Tapasztalat szerint az ottani vízmércze a 4.5 m-es vízállása a legkedvezőbb a halászatra. De, természetesen, bizonyos változatosság e tekintetben is kívánatos, mert kisvíznél igen sok holtág egyáltalán nem közlekedik a főfolyammal s így aztán túlságosan kihalásznak; ha aztán nagyobb vizek jönnek, akkor ismét kerül bele hal. Ha tehát a kisvíz sokáig tart, akkor a halfogás csökken, épp úgy, ha a nagyvíz tart sokáig, mert akkor csak a varsával való halászat ad eredményt; nagy hálóval nem lehet dolgozni, mert a halak kint vannak a folyam medrében, a sarkantyúk mögött. Különösen befolyásolja aztán a halászatot az időjárás, legfőképpen a téli.

Mind ezt figyelembe véve, megállapíthatók a következők: 1917. október közepétől a Rajna vízállása hirtelen 5 m-en felül emelkedett s a hónapvégig úgy maradt. Ennek következtében halat alig fogtak. A vízállás még november kezdetén is magas volt, egészen közepéig; a fogások tehát még mindig csekélyek maradtak; a hónap közepén a vízmércze átmenetileg 4.5 m-t mutatott s akkor egy hét alatt 12.5 métermázsza volt az eredmény. Decemberben elég kedvező lett volna a vízállás, de az idő volt nagyon rossz, csaknem január végéig; nem csoda tehát, ha a fogások ezekben a hónapokban csekélyek. Januárban a holtágak befagytak, de nem elég erősen arra, hogy jég alatt lehetett volna halászni. Februárban a vízállás 4.5 m. alá száll, az idő jobb s így a kifogott hal mennyisége is növekszik, maximumát májusban az ívás idején éri el (Badenben felfüggesztették a fennálló tilalmakat a háborús időben. Szerk.), aztán júniusban hirtelen csökken, mert a vízállás tartósan kicsiny.

Ha csak az idei 6 hónapot vesszük figyelembe, akkor a Rajna 40 kilométeres szakaszán 1.2 év alatt kerekén 250 métermázsza hal volt a zsákmány.

Mindenestre igen szépen mutatja ez a töredékes ismertetés is, hogy azoknak az adatoknak a megszerzése, a melyek alapján valamely folyószakasz halászata okszerűen intézhető, csakis egységes, rendszeres könyvelést vezető üzennél lehetséges.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. H., Csurgó. Az országból idegen államokba semmiféle élelmiszert, tehát halat sem szabad engedély nélkül kivinni. Engedélyért az Országos Közélelmezési Hivatal-hoz kell fordulni.

Értesülésünk szerint minden egyes esetben a viszonyosság elve szerint járnak el, nevezetesen megfelelő értékű iparcikkéket átengedését követelik. Ezeket a tárgyalásokat a kormányhatóságok intézik.

Hivatalos árjegyzés Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyílt piacain.
Áringadozások kilogrammonként fillérben.

Az áru neve	1918. november 18—27. között.			1918. november 28.—decz 7. között.		
	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piacokon	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piacokon
		kicsinyben			kicsinyben	
a) Édesvízi élő hal.						
Ponty, nagy	1700—2000	2200—2400	} 1800—2400	1600—2000	2200—2400	} 1200—2400
" kicsiny	1500—1600	1800—2200		1100—1600	1800—2200	
Harcsa, nagy	2800—3000	2800—3200	} 3600—4000	2800—3200	2800—3200	} 3000—3600
" kicsiny	2400—2600	2200—2800		2400—2800	2200—2800	
Csuka, nagy	—	2400—2400	} 1000—2200	—	2200—2400	} 1800—2200
" kicsiny	—	2000—2000		—	1800—2000	
Fogassüllő, dunai	—	—	—	—	—	—
Kárász	—	1400—1400	900—1000	—	1200—1400	900—1200
Czompó	—	1800—2000	—	—	1800—2000	—
Márna	—	2000—2300	—	—	1800—2300	—
Keszeg	—	—	—	—	—	500—700
Pisztráng	—	—	—	—	—	—
Kecsege, nagy	—	—	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—	—	—
Apró kevert hal	—	—	1400—1400	—	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő).						
Ponty, nagy	1600—1800	1800—2100	} —	1300—1800	1600—2100	} 1000—1400
" kicsiny	1200—1400	1500—1800		1000—1400	1200—1800	
Harcsa, nagy	—	2800—4000	} —	—	3000—4000	} —
" kicsiny	—	2200—3000		—	2200—3000	
Csuka, nagy	—	2200—2600	} —	1800—1800	2200—2400	} —
" kicsiny	—	1500—2000		1600—1600	1400—2000	
Fogassüllő, dunai	—	3000—3800	} —	2200—3000	3000—3400	} 2000—2000
" balatoni nagy	—	3400—3500		—	—	
" balatoni kicsiny	—	3000—3200	—	—	—	—
Keszeg, balatoni	—	—	—	—	800—800	—
Garda, balatoni	—	—	—	—	900—900	—
Kárász	—	1000—1200	—	—	800—1200	—
Czompó	—	1300—1800	—	—	1200—1300	—
Márna	—	1600—2000	—	—	1600—2000	—
Keszeg	—	600—1600	—	—	700—1400	600—1300
Pisztráng	—	—	—	—	—	—
Lazac, rajnai	—	—	—	—	—	—
Kecsege, nagy	—	3000—3600	—	300—3200	3000—3600	—
" kicsiny	—	2600—3000	—	3000—3200	2600—3000	—
Söreg	—	—	—	—	—	—
Viza	—	—	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	600—800	600—1200	600—800	600—800	800—1000
c) Rák.						
Folyami rák, nagy 1 darab	—	—	—	—	—	—
" kicsiny 1 "	—	—	—	—	—	—

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázsa** élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, es. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélcím: **Tógazdaság Sárd**, (Somogy m.).

Sürgőnycím: **Tógazdaság Kiskorpád**.

Vasutállomás: **Kiskorpád**.

ősz és tavasz szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingau** pontyot és anyapontyot, bajorországi **aischgründl** 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Á-jegyzékkel szolgál a **Tógazdasági Intézőség Sárd**, (Somogy megye).